

ARVID DAHLE

Julikort fra vidda

Jeg er fullt oppmerksom på at det hverken regnes som fint eller fornuftig å dra til fjells i juli. Men når man hverken av profesjon eller lidenskap er bærplukker og man heller ikke hører til de natur-elskere som ikke kan nyte fjellets fred uten at det skjer med akkompagneemnt av dundrende haglgeværer, er det aldeles intet i veien for å trives på fjellet også i juli måned. Har en så attpåtil ferie i juli, er det i grunnen ikke noe å spekulere på.

Jeg kan i alle fall forsikre at den som ikke kjenner fjellet i høysommer, han har heller ikke avlurt det alle dets hemmeligheter. Det er nemlig galt å tro at vidda i juli er helt og holdent reservert en kjempestor, summende insektkongress.

La oss — som i skole-seksualundervisningen — begynne med blomstene. Når operasjon «Åtting» braker løs i begynnelsen av august, er blomstene for lengst borte. Men i juli kan vi glede oss over dem. Har vinteren vært snerik og våren kjølig — og det hender det såmen at den er — kan man i grensen mellom seige snefonner og den sommerbare mark møte vårens forsiktige, men tillitsfulle tilløp. Starter man her og så vandrer over på solsiden hvor sneen allerede har sluppet taket, kan man lese seg til vårens og forsommerens historie i blomstenes friske blader. Og fjellets flora er en deilig bok!

Verkets klimaks er etter min mening *reinrosen*. På latin er den døpt *Dryas octopetala*, og det lar oss likesom ane en sommerlett dans av hvitklede dryader. Har man en gang sett reinrosen bre sitt kyske teppe over en halvnaken bergrabb, glemmer man det

ikke. Jeg skulle tro at den hevder seg utmerket i blomstenes skjønnhetskonkurranse. Det mente i et hvert fall professor Nordhagen som i en avhandling i 1928 uttalte: «Jeg har sett de marokkanske steppers *Asphodelus*flor, Atlasfjellenes mørkfiolette lavendelkratt og Schweitzeralpenes henrivende blomsterenger. Men mitt hjerte tilhører den nordiske *Dryas*-hei. Som nysne lyser det riktblomstrende hvite teppe hvor gule murer, blå veronika og astragel og rødmende fjellsmelle danner praktfulle buketter.»

Men la oss ikke glemme at det fins andre aristokrater blant fjellets blomster. Multeblomsten, hvis vé og vel følges med slik voldsom interesse i den farlige overgangsalder, må også regnes til disse. Selv om jeg aldeles ikke avviser den edle multe, vil jeg gjerne fremheve at også blomsten har sin sjarme. I forsommersolen lyser multeblomstene som blyge pikekonfirmanter. Ofte undrer jeg på om dens vesle bevissthet aner den kommende skjebne? I tidens fylde vil jo dens modne skjønnhet bli plukket av mataukende mennesker. Og hva verre er: Utallige planter vil allerede i sin rødmende ungdom bli voldtatt av korttenkte kartplukkere som ikke har tålmodighet til å avvente modningens sødme.

Også viddas fugler treffes hjemme i juli — gjøken f. eks. som nok helst holder seg nede i bjørkelia. Kanskje er det forresten noe sterkt sagt at denne fremmelige fugl treffes hjemme, for den lar seg som kjent ikke akkurat klø på ryggen. Til gjengjeld galer den som et gjøkur med evighetsopptrekk. Uten å ta hensyn til at vi nå har norsk sommertid, varsler den uopphørlig om tidens forgjengelighet.

Jeg forsøkte i sommer ved hjelp av sterk kikkert og ikke fullt så sterk tålmodighet å få øye på herr *Cuculus canorus canorus* som ornitologene har døpt den, men det var kul umulig. Siden jeg ikke har sett fuglen, er jeg tilbøyelig til å legge frem en teori som går ut på at gjøken for lenge siden er blitt lei av å si ko-ko i tide og utide, ettersom gjøkurene nå gjør det like godt. Den har derfor latt sin klassiske lokketone spille inn på lydbånd — formentlig med assistanse av konservator Haftorn. Og så lar den båndet avspille, mens den selv assisterer hunnen med å finne høvelige pleieforeldre til det grådige avkom.

Ellers er det i grunnen heiloen jeg er svakest for. Riktignok må jeg innrømme at jeg etter et par timer i dens vidde-land blir lettere lei av dens ensformige, melankolske pip. En fugleinteressert sanglærer måtte da kunne ta seg tid til å lære den i det minste *én* tone til. Det ville bli et populært innslag i viddens symfoni.

Mens heiloens sanglige repertoar er heller tarvelig, er dens forfengelighet imponerende. Få fugler elsker som den å ta seg ut. Med omhyggelig beregning plasserer den seg fortrinsvis på et sted i terrenget hvor den kan sees i profil. Jeg formoder at Vårherre har utstyrt den med farger med tanke på kamuflasje. Med suveren overlegenhet ignorerer heiloen dette. Uforstyrret står den skarpt avtegnet mot himmelen og sender sitt sputniklignende kjenningsignal. Og den tar seg sannelig også godt ut — heiloen er, hadde jeg nær sagt, en stilfugl.

Med min hyllest til heiloen er jeg kommet nesten helt ned på juli-kortet mitt. Jeg slutter med en hilsen fra fjellet i den tidlige sommer — før det er blitt matnyttig. Men selv om man reiser ned til byen uten en åtting med bær eller en sekk med ryper, så er man atskillig rikere — og friskere. Fjellets reinrosor er det beste middel mot byens nevrosor.

Adrian.

Programsekretær
HÅKON KARLSEN

Med mikrofonen i Armfeldts fotefar

Det er få ting her i verden jeg tør uttale meg kategorisk om, men en ting forekom meg — inntil for et par år siden — å være nokså brennsikkert: Aldri vil det oppstå noen brukbar idé til et radio-program av et møte mellom to karer på Brun-hjørnet en travel lørdag, der man hilser hverandre med de velkjente åndfullheter:

— Nå, har du det bra?

— Å, du veit — det knallar og går.

Men jeg har altså forandret mening etter den dagen jeg møtte Herbert Helgesen. Vi støtte så å si sammen på Nordre og sa *Armfeldt* omtrent samtidig. Dermed var saken klar. Karolinernes dødsmarsj fra Haltdalen og over Bukkhammeren til Tydal og videre over grensefjellene til Handøl og Duved skanse — den skulle få sitt program, og vi skulle selv gå turen på ski og plukke opp stoffet under veis.

Det blir alltid noe om fjell eller ski når man treffer Herbert Helgesen og Helge Foss. Helge ble øyeblikkelig og uten å være spurt utnevnt til løypesjef og sjefnavigator. Selv utpekte jeg Herbert til historisk sakkyndig og kontaktmann med Sverige. (Hva han ikke vet om *Armfeldt*, er ikke verd å vite).

Vi ble også snart klar over at vi måtte ha hund og slede med oss, og overkonstabel Harald Westrum med schäferen Scott ble fjerde enhet i teamet. Dermed var det bare å planlegge.

Vi sov med Karolinerne. Vi drømte om snøstorm og hvite vidder og stupende hester og dødstrette menn og var til slutt så for-